

De ce doresc să fiu profesor?

Ion-Teofil Crețu

A justifica o dorință este o oprire în fața vieții. Nu mai continuăm efectuarea activităților mecanice după cum ne dictează bunul simț, ci ne oprim o clipă în fața noastră. Căutăm o justificare a existenței de acum și a celei ce va avea să vină. Dincolo de ceea ce deschide întrebarea „de ce doresc să fiu profesor?” se află un răspuns încă neformat. Și asta pentru că, pe de o parte, idealul pedagogic nu este unul definit - dacă ar fi ar deveni un neadevăr -, iar pe de alta a fi profesor nu este doar un statut profesional, ci unul ontologic născut din cele mai nobile principii morale, etice, intelectuale și spirituale. Poate că lecturile din lucrările marilor gânditori români sunt cele ce îmi vor justifica răspunsul (a cărui formulare nu este necesară). Însuși gândul orientat este mai mult decât finalitatea spre care se îndreaptă.

Perioada interbelică a cunoscut adevărate schimbări sociale și politice dar mai ales cele culturale au fost decisive pentru determinarea caracterului acestei epoci istorice. O personalitate marcantă a perioadei interbelice a fost **Nae Ionescu**, mentorul unei întregi generații. Spirit viu și cutezător, Nae Ionescu a fost cu adevărat unul dintre cei mai mari profesori ai culturii române. Deși practica o pedagogie negativă, acesta s-a bucurat de o mare popularitate în rândul studenților. A condus cercuri

științifice, a scris articole temute în presa vremii și mai ales a fost un lider spiritual. Deschis, erudit, posedat de o extraordinară de puternică personalitate, Nae Ionescu este cel care a dat direcția adevărului pedagogic, fiind adevăratul Prometeu al colii Românești. A modelat spirite precum Emil Cioran, Constantin Noica, Eugen Ionesco, Jeni Acterian, Alice Botez, Petre Țuțea. Citindu-i lucrările, înțeleg cum de a fost posibil ca aceste mari personalități culturale să cunoască uimirea născută din spirit, din cuvântul rostit. Retor excelent, fin observator și mai ales posedând (fiind totodată posedat de) o luciditate tăioasă, Nae Ionescu este un ideal personal spre care mă îndrept prin lecturi aprofundate și mai ales printr-o constantă și intensă auto-analiză (această mărturisire poartă justificarea existenței acestui text). Spiritul său pedagogic a dăinuit prin filosoful Constantin Noica.

Despre **Constantin Noica** - pedagogul putem afla în maniera cea mai candidă și mai aproape de adevăr citind „Povestiri despre Om, după o carte a lui Hegel”. Lucrarea nu este numai o exegeză filosofică a volumului „Fenomenologia spiritului” de Wilhelm Friedrich Hegel, ci o adevărată lecție de umanitate, inspirată, evident, de titanul filosofiei universale. Creația filosofică a lui Noica nu este aridă, închisă, ci poartă o întreagă învățătură despre Om. În cărțile sale: „Jurnal filosofic” și „Jurnal de idei”, Noica își dezvăluie principiile pedagogice. Acestea au scandalizat gândirea vremii prin libertinajul aparent. Dincolo de ceea ce propune („o școală în care nu se predă nimic”), se vede adevărul profund și etern al pedagogiei: descoperirea înțelepciunii, nu luarea ei ca un dat: „Școala în care nu se predă

nimic este școala în care filosofia se <<practică>> ca deplină angajare existențială, ca încercare de regăsire pe verticală a axei ființiale, ca încercare de mereu-îmbogățire cu sensuri noi a individualului încă pierdut (o regăsire a lui ca întreg); este de fapt Viața ca <<totalitate de fiecare clipă>>”, spune Constantin Noica în „Jurnal filosofic”. După aceste precepte a luat naștere și pedagogia pe care a practicat-o cu cei câțiva studenți aleși. Acest spirit este întru adevăr fertil atât pentru profesor, cât și pentru student pentru a-și afla rostul dincolo de orice pedagogie și orice învățătură.

Constantin Noica accepta să îi învețe pe cei care veneau la el numai după ce aceștia studiau în prealabil greaca veche și latina. Exigent dar totodată mare iubitor de oameni, filosoful român este un adevărat ideal pedagogic, un profesor întru adevăr, nealterat de vreo ideologie, fie ea filosofică sau pedagogică. A fost nobilul apărător al maximei lui Leon Bloy: „Nu se știe cine dă și cine primește”. Vedem în Constantin Noica valorile școlii filosofice a lui Nae Ionescu, Profesorul prin excelență.

Acești profesori nu au făcut propriu zis școală, ci antrenorat cultural, pregătire întru cultură, pentru cultură. Aceștia sunt cei care mi-au revelat candoarea unei asemenea profesii.

Pentru a-mi justifica răspunsul la întrebarea din titlu, consider că apelul și referința la modelele pedagogice înfățișate în personalitatea marilor gânditori este o dovadă mult mai revelatoare decât se va putea exprima vreodată printr-o argumentare mai prețioasă chiar decât rugăciunea Volumnii adresată fiului ei Coriolan...

Pagina 8 (Turnul Lemnarului):

Grigore Georgiu,
Limba ca expresie a
unei viziuni asupra
lumii

<http://www.ascedu.ro/revista.html>

Traseul de lectură:

